

Bøffen: Det ærede Medlem tillægger mig atter en Bildfarelse, som jeg paa ingen Maade har givet ham Ret til at tro, jeg svæver i. Han mener, at jeg har sagt, at Valgloven allene skal være Norm for Domstolene ved Bødmøllens af Ansvar og aldeles ikke for Folkethinget. Jeg har netop udtrykkelig sagt — hvilket Lidenden skal vise — at jeg ikke erkjender, at Valgloven skal være den ene gyldige Norm for Thinget. Det er en Selvfølge, at dersom der paavises Overtrædelser af Valgloven ved Ledelsen af Valghandlingen, disse da kunne være af tilstrækkelig Vægt for Folkethinget til at forfaste Valget, og i den Henseende er Valgloven Norm for Bødmøllens. Men Spørgsmaalet er kun, om det er den eneste gyldige Norm, hvorefter Folkethinget har Ret til at bedømme sine Valg. Den Bildfarelse, det ærede Medlem lægger mig i Munden, har jeg ikke gjort mig skyldig i. Jeg har kun gjort det ærede Medlem opmærksom paa, at han synes at opstille det underlige Postulat, at der vil kunne være saadanne Overtrædelser af Valgloven, som kunne foranledige Folkethinget til at kassere Valget, men ikke til at gjøre Ansvar gjældende mod de Paagjældende, der have gjort sig skyldige i den vedkommende Feil. Det forekommer mig, at den omvendte Betragtning vilde være langt naturligere, at i hvert Tilfælde, hvor der paavises Overtrædelser af Valgloven, vil der være Ansvar at gjøre gjældende mod den Skyldige, medens ingenlunde enhver Feil mod Valgloven vil være tilstrækkelig Grund for os til at kassere et Valg. Min Opfattelse er den, at medens der kan være Brud paa Valgloven, som ikke bevæge os til at kassere et Valg, kan der være Feil, der ikke kunne paavises at være positive Brud paa Valgloven, der bevæge os til at kassere Valget, og derfor paastaar jeg kun, at Valgloven ikke kan være den eneste gyldige Norm for Folkethinget til Bedømmelse af Valgenes Skyldighed.

Nimestad: Det, som det ærede Medlem nu sagde, var noget helt Andet end det, han oprindelig sagde, og det glæder mig, at han efterhaanden er kommen lidt henimod en rigtig Opfattelse. Det, som det ærede Medlem nys sagde, var noget Egnende som det, der igaar blev gjort gjældende af det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Hørup), og som jeg den Gang drøftede med ham. Men det, som det ærede Medlem oprindelig sagde, var noget ganske Andet, og det vil det ærede Medlem bedst se deraf, at hans Resonnement netop var dette, at han vilde kunne bevise, at det var urigtigt, naar jeg havde paastaet, at Folkethinget kun, hvor Ulovligheder fandt Sted, havde en Ret til at kassere Valget. Det kunde han bevise deraf, at Afgjørelsen af Ulovligheder jo netop ikke hørte under Folkethinget. Det er jo klart, at hvis

det skulde kunne bruges som Argument for, at det ikke var Ulovligheder alene, der berettigede Folkethinget til at kassere et Valg, maatte det jo hvile paa den Rankegang, at Folkethinget ikke kan afgjøre, hvad der er lovligt eller ikke, og at altsaa Loven ikke er Norm for Folkethingets Afgjørelse af Valget. Nu kom han her til at sige, at Loven var ikke alene Norm for Valget, men at man ved Siden af Loven havde adskillige diskretionære Hensyn at tage, hvorved man kunde se hen ogsaa til andre Betragtninger, som maatte have Indflydelse paa Valget. Men det er pienlynt, at den Rankegang, han oprindelig fremstillede, ikke kunde føre i den Retning, men maatte føre videre til, at Folkethinget ved Bedømmelsen af Valget ikke havde at lægge Valgloven til Grund. Naar det ærede Medlem dernæst sagde, at det var en høist mærkelig Paastand fra min Side, at der kunde tænkes Feil, som kunde medføre Valgets Ugyldighed, uden at det derfor var givet, at vedkommende Valgbestyrrelse vilde blive belagt med Straf derfor, vil jeg dog bemærke, at det er Noget, som overmaade let kunde tænkes, og som slet ikke er noget Urimeligt. Sagen er jo nemlig denne, at med Hensyn til Spørgsmaalet om Straffen, vil det væsentlig komme an paa, om den begaaede Feil er saa uundskyldelig fra vedkommende Mand's Side, at det findes, at han ikke maa undgaa Straf; men med Hensyn til Valgets Kassation er det Spørgsmaalet, om den begaaede Ulovlighed har været af den Betydning, at den kan antages at faae Indflydelse paa Valgets Udfald eller ikke. Disse to Ting behøve aldeles ikke at følges ad. Der kan være meget grove Feil, som man maa erkjende, slet ikke have havt Indflydelse paa Valget, medens der kan være andre Tilfælde, hvor Feilen er meget undskyldelig og ikke bliver at belægges med Straf, men dog kan have havt saa megen Indflydelse, at man ikke tør godkjende Valget.

Bøffen: Jeg skal ikke forfølge denne Diskussion yderligere, men kun gjøre opmærksom paa dette, at det er klart, at man godt kan benytte Valgloven som Norm — ganske vist ikke udelukkende eller som eneste Norm — uden derfor at ville opstille den Sætning, at det er Folkethinget, som i Genhold til Valgloven afgjør, hvad der er lovligt eller ulovligt. Vi afgjøre kun, hvad der er gyldigt Valg eller ikke, men den Sætning, jeg gif ud fra var, at det tilkommer Domstolene at afgjøre, hvad der er lovligt eller ulovligt.

Nimestad: Da er det dog vist nok klart, at hvis det ærede Medlem ikke vil have den Sætning, at man har at træffe sin Afgjørelse efter rent blot og bart Skjøn uden Hensyn til Loven, maa Folkethinget, for at kunne træffe denne Afgjørelse, om et Valg er gyldigt eller ikke, først